

HELSINGIN YLIOPISTON YLIOPPILASKUNTA

V A A L I J Ä R J E S T Y S

I luku Yleisiä määräyksiä

1 §

Yleistä

Ylioppilaskunnan edustajiston vaalissa valitaan edustajiston jäsenet siten kuin tässä vaalijärjestyksessä määrätään. Helsingin yliopiston hallinnon opiskelijaedustajien valinnasta määrätään tarkemmin yliopistohallinnon opiskelijaedustajien valintatapaohjesäännössä.

Edustajiston vaali toimitetaan joka toinen vuosi marraskuun 10. päivään mennessä. Vaali toimitetaan vähintään kolmena (3) keskusvaalilautakunnan määräämänä arkipäivänä, jotka sijoittuvat kahdelle peräkkäiselle viikolle.

2 §

Vaalitapa

Ylioppilaskunnan vaaleissa noudatetaan salaista, välitöntä ja suhteellista vaalitapaa. Äänestys edustajistovaaleissa suoritetaan sähköisenä. Edustajisto voi erityisistä syistä keskusvaalilautakunnan esityksestä määrätä vaalit järjestettäväksi urnavaaleina.

3 §

Äänioikeus

Ylioppilaskunnan edustajiston vaalissa on äänioikeus ainoastaan yliopistoon läsnä olevaksi kirjoittautuneella, henkilökohtaisesti läsnä olevalla ylioppilaskunnan jäsenellä. Äänioikeutetuista jäsenistä koostetaan vaaliluettelo, jonka keskusvaalilautakunta vahvistaa.

Äänioikeus todetaan vaaliluettelosta, johon tehdään merkintä äänioikeuden käyttämisestä. Sähköisessä vaalissa äänestys oikeus tarkastetaan keskusvaalilautakunnan hyväksymän tunnistautumisen avulla.

Keskusvaalilautakunta päättää menettelystä, jolla vaaliluettelon vahvistamisen jälkeen ilmoittautuneelle myönnetään äänioikeus. Tapaukset joissa äänestäjä ei voi osoittaa äänioikeuttaan, on alistettava keskusvaalilautakunnan käsiteltäväksi.

Äänioikeutetun henkilöllisyys todetaan keskusvaalilautakunnan antamien ohjeiden mukaisesti.

Vaalikelpoisuudesta edustajiston vaalissa määrätään ylioppilaskunnan säännöissä.

Jokaisella äänioikeutetulla on vaalissa yksi (1) ääni.

Äänioikeutta on käytettävä henkilökohtaisesti.

II luku Keskusvaalilautakunta ja vaalilautakunnat

4 §

Keskusvaalilautakunnan asettaminen ja toiminta

Ylioppilaskunnan hallitus asettaa viimeistään vaalivuoden maaliskuussa vaalin toimittamista varten keskusvaalilautakunnan, jonka puheenjohtajana toimii ylioppilaskunnan puheenjohtaja ja muina jäseninä ylioppilaskunnan varapuheenjohtajat sekä kolme (3) muuta ylioppilaskunnan entistä tai nykyistä jäsentä. Hallitus valitsee jokaiselle jäsenelle puheenjohtajaa lukuun ottamatta henkilökohtaisen varajäsenen, joiden tulee olla ylioppilaskunnan entisiä tai nykyisiä jäseniä. Jäsenet valitaan siten, että edellisessä vaalissa esiintyneet mielipideryhmät tulevat mahdollisuuksien mukaan keskusvaalilautakunnassa edustetuiksi. Keskusvaalilautakunnan jäsen tai varajäsen ei voi olla ehdokkaana edustajiston vaalissa.

Keskusvaalilautakunta valitsee keskuudestaan varapuheenjohtajan. Keskusvaalilautakunnan sihteerinä toimii ylioppilaskunnan pääsihteerit tai hänen määräämänsä henkilö.

Keskusvaalilautakunta on päätösvaltainen puheenjohtajan tai varapuheenjohtajan ja vähintään kolmen muun jäsenen tai varajäsenen läsnä ollessa.

Keskusvaalilautakunta ratkaisee asiat yksinkertaisella enemmistöllä annetuista äänistä. Äänten mennessä tasan ratkaisee puheenjohtajan ääni.

5 §

Äänestyspaikkojen määrääminen, vaalitoimitsijoiden ja vaalilautakuntien asettaminen

Keskusvaalilautakunta määrää äänestyspaikat ja niiden lukumäärän.

Mikäli äänestyspaikkoja on korkeintaan yksi (1), toimii keskusvaalilautakunta kyseisen äänestyspaikan vaalilautakuntana.

Sähköisen vaalin toimitusta on äänestysajan kuluessa valvottava keskusvaalilautakunnan asettama vaalitoimitsija tai varavaalitoimitsija, jonka tehtävä on varmistaa järjestelmän toiminta ja pitää äänestyksen ajan pöytäkirjaa. Sähköistä äänestystä valvova vaalitoimitsija tai varavaalitoimitsija ei voi olla ehdokkaana vaalissa.

Mikäli äänestyspaikkoja on useita keskusvaalilautakunta asettaa jokaiseen äänestyspaikkaan vaalilautakunnan.

6 §

Vaalilautakuntien kokoonpano

Jokaiseen vaalilautakuntaan valitaan ylioppilaskunnan äänioikeutettujen jäsenten joukosta puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja 2 - 6 muuta jäsentä. Vaalilautakunnan puheenjohtajaksi tai varapuheenjohtajaksi ei kuitenkaan voida valita ylioppilaskunnan jäsentä, jonka keskusvaalilautakunta on hyväksynyt otettavaksi ehdokaslistojen yhdistelmään. Jos Helsingin kaupungin ulkopuolelle määrätään äänestyspaikka, kyseisen vaalilautakunnan jäsenet voidaan valita muidenkin kuin ylioppilaskunnan äänioikeutettujen jäsenten joukosta.

Vaalilautakunta valitsee keskuudestaan sihteerin pitämään pöytäkirjaa.

Vaalilautakunta on päätösvaltainen kun vähintään kolme (3) sen jäsenistä on läsnä ja heidän joukossaan puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja.

III luku

Ehdokkaiden asettaminen, vaaliliitot ja vaalirenkaat

7 §

Ehdokkaaksi asettuminen

Jokainen vaalikelpoinen ylioppilaskunnan jäsen voi asettua ehdokkaaksi ilmoittamalla tästä keskusvaalilautakunnalle sen vahvistamalla tavalla (ehdokasilmoitus).

Ehdokasilmoituksesta tulee selvästi käydä ilmi ehdokkaaksi asettuvan koko nimi, henkilötunnus, tiedekunta, mahdollinen pääainelaitos, postiosoite, sähköpostiosoite ja puhelinnumero. Lisäksi ehdokasilmoitukseen voidaan merkitä ehdokaslistojen yhdistelmää varten ehdokkaan nimi siten, että etunimen rinnalla tai sen sijasta käytetään yleisesti tunnettua puhuttelunimeä tai etunimeä lyhennettynä.

Ehdokkaaksi asettuvan on allekirjoitettava ehdokasilmoitus.

Ehdokkaalla on oikeus peruuttaa ehdokkuutensa ilmoittamalla siitä keskusvaalilautakunnalle ennen ehdokaslistan lopullista vahvistamista.

8 §

Vaaliliiton muodostaminen

Kahdella tai useammalla ehdokkaalla on oikeus muodostaa vaaliliitto. Vaaliliiton muodostaminen tapahtuu siten, että vaaliliiton muodostavat ehdokkaat antavat ehdokasilmoituksessa jollekin äänioikeutetulle ylioppilaskunnan jäsenelle valtuutuksen toimia vaaliliiton edustajana ja toiselle toimia tämän varahenkilönä. Valtuutuksessa on selvästi mainittava edustajan ja tämän varahenkilön nimi sekä vaaliliiton nimi.

Vaaliliiton edustajan tulee antaa ehdokasilmoituksessa sitoumus ottaa ehdokkaaksi asettuva siihen vaaliliittoon, jonka edustajana hän toimii. Edustajan on allekirjoitettava sitoumus.

Ehdokas voi kuulua vain yhteen vaaliliittoon. Ehdokkaan on vakuutettava ehdokasilmoituksessa, että hän ei ole suostunut kuin enintään yhden vaaliliiton ehdokkaaksi.

Vaaliliiton edustajan tulee antaa keskusvaalilautakunnalle kirjallinen ilmoitus vaaliliiton muodostamisesta keskusvaalilautakunnan vahvistamalla lomakkeella.. Ilmoitukseen on liitettävä kirjallinen ehdotus vaaliliiton ehdokaslistaksi siten kun se halutaan julkaistavaksi ehdokaslistojen yhdistelmässä sekä vaaliliiton muodostaneiden ehdokkaiden ehdokasilmoitukset. Edustajan tai hänen estyneenä ollessaan varahenkilön on allekirjoitettava ilmoitus.

Edustajan tulee ilmoittaa kullekin vaaliliittonsa ehdokkaalle vaaliliiton ehdokaslista.

Ehdokkaalle on tiedotettava hänen oikeudestaan peruuttaa ehdokkuutensa ilmoittamalla siitä keskusvaalilautakunnalle ennen ehdokaslistojen yhdistelmän lopullista vahvistamista.

Vaaliliittoon saa kuulua enintään kuusikymmentä (60) ehdokasta.

9 §

Vaalirenkaan muodostaminen

Kahdella tai useammalla vaaliliitolla on oikeus muodostaa vaalirengas. Sama oikeus on yhdellä tai useammalla vaaliliitolla yhden tai useamman vaaliliiton ulkopuolisen ehdokkaan kanssa.

Vaalirenkaan muodostaminen tapahtuu siten, että vaalirenkaan muodostavien vaaliliittojen asiamiehet antavat keskusvaalilautakunnalle kirjallisen ilmoituksen vaalirenkaan muodostamisesta keskusvaalilautakunnan vahvistamalla lomakkeella. Sama oikeus on vaaliliiton edustajalla tai vaaliliittojen edustajilla ja vaaliliiton ulkopuolisella ehdokkaalla tai vaaliliittojen ulkopuolisilla ehdokkailla. Ilmoituksesta tulee selvästi käydä ilmi vaalirenkaan muodostajat ja vaalirenkaan nimi. Ilmoitukseen on liitettävä kirjallinen ehdotus järjestykseksi, jossa vaaliliitot ja vaaliliittojen ulkopuoliset ehdokkaat pyydetään ottamaan ehdokaslistojen yhdistelmään.

Vaaliliittojen edustajien ja vaaliliiton ulkopuolisten ehdokkaiden on allekirjoitettava vaalirenkaan muodostamista koskeva ilmoitus.

IV luku

Keskusvaalilautakunnan valmistelevat toimenpiteet vaalia varten

10 §

Vaalin valmistelu

Keskusvaalilautakunta kokoontuu puheenjohtajan kutsusta ensimmäiseen kokoukseensa viimeistään vaalivuoden huhtikuun loppuun mennessä.

Toteutettaessa sähköistä vaalia on keskusvaalilautakunnan annettava vaalikuulutuksen yhteydessä ohjeet menettelytavoista poikkeustilanteissa.

Keskusvaalilautakunta päättää vaalivuoden huhtikuun loppuun mennessä kuulutuksesta, jossa on mainittava:

- 1) missä ja mihin mennessä 7, 8 ja 9 §:ssä mainitut asiakirjat voidaan jättää keskusvaalilautakunnalle,
- 2) kenet tai ketkä keskusvaalilautakunta on valtuuttanut vastaanottamaan asiakirjat, sekä
- 3) minä päivinä ja minä kellonaikoina vaali järjestetään. Vaalitulaisuuden tulee kestää yhtäjaksoisesti vähintään kahdeksan tuntia, vähintään kolmena (3) vaalipäivänä.

Edellisessä momentissa mainittu kuulutus on vähintään 14 päivää ennen 2 momentin 1. kohdan tarkoittamaa päivää julkaistava ylioppilaskunnan virallisella ilmoitustaululla. Keskusvaalilautakunta voi päättää julkaista kuulutuksen lisäksi myös muissa tiedotusvälineissä.

Keskusvaalilautakunnan tulee hyväksyä vaaleja varten talousarvio. Hyväksymisen jälkeen ylioppilaskunnan hallitus vahvistaa talousarvion.

11 §

Kokoontuminen ehdokasasettelun päätyttyä

Keskusvaalilautakunta kokoontuu 10 § 2 momentin 1. kohdassa mainittuna päivänä sille jätettyjen 7, 8 ja 9 §:n mukaisten asiakirjojen alustavaa tarkistamista varten.

Jos ehdokasilmoitusta, vaaliliiton muodostamisilmoitusta tai vaalirenkaan muodostamisilmoitusta ei ole jätetty keskusvaalilautakunnalle määräaikana, asiakirja on jätettävä käsittelemättä ja tarkastamatta.

Jos ehdokasilmoitus on puutteellinen tai virheellisesti laadittu, tästä on huomautettava ehdokkaalle tai ehdokkaan kuuluessa vaaliliittoon, vaaliliiton edustajalle. Jos vaaliliiton muodostamisilmoitus tai vaalirenkaan muodostamisilmoitus on puutteellinen tai virheellisesti laadittu, tästä on huomautettava vaaliliiton tai vaaliliittojen edustajille ja vaalirenkaassa oleville yksittäisille ehdokkaille.

Huomautus on myös annettava, jos ehdokkaaksi on asettunut henkilö, joka ei ole vaalikelpoinen tai joka on jättänyt useamman kuin yhden ehdokasilmoituksen.

Huomautus toimitetaan kirjallisena ehdokkaalle tai vaaliliiton edustajalle. Huomautus tulee lähettää viimeistään toisena arkipäivänä 11 § 1 momentissa mainitusta keskusvaalilautakunnan kokouksesta lukien.

Ehdokkailla ja vaaliliittojen edustajilla, joille keskusvaalilautakunta on antanut huomautuksen, on oikeus kahdeksan arkipäivän kuluessa 11 § 1 momentissa mainitusta keskusvaalilautakunnan kokouksesta tehdä oikaisu keskusvaalilautakunnalle. Jos huomautus koskee ilmoitusta vaalirenkaan muodostamisesta, vaalirenkaaseen kuuluvien tulee antaa yhteinen kirjallinen vaaliliittojen edustajien ja vaaliliittoihin kuulumattomien ehdokkaiden henkilökohtaisesti allekirjoittama oikaisu. Jos ehdokkaaksi on asettunut henkilö, joka ei ole vaalikelpoinen tai joka on

mukana kahdessa tai useammassa vaaliliitossa, on vaaliliittoon kuulumattomalla ehdokkaalla tai vaaliliiton kyseessä ollessa vaaliliiton edustajalla oikeus saman ajan kuluessa vetää ehdokasilmoitus pois.

12 §

Kokoontuminen oikaisuajan jälkeen

Keskusvaalilautakunta kokoontuu 11 § 6 momentissa mainitun oikaisuajan jälkeen ehdokaslistojen yhdistelmän lopullista vahvistamista varten.

Määräajassa perille toimitetut 7, 8 ja 9 §:n mukaiset asiakirjat, joihin keskusvaalilautakunta ei ole tehnyt huomautuksia, on hyväksyttävä.

Jos huomautuksesta johtuvaa oikaisua ei tehdä määräajassa, eikä huomautuksen kohteena oleva virhe ole vähäinen, keskusvaalilautakunnan tulee jättää ehdokasilmoitus, vaaliliiton muodostamisilmoitus tai vaalirenkaan muodostamisilmoitus huomioon ottamatta.

Keskusvaalilautakunnan tulee välittömästi asiakirjat tarkastettuaan laatia luettelo hyväksytyistä asiakirjoista. Luettelo asetetaan ylioppilaskunnan viralliselle ilmoitustaululle.

Jos ehdokas haluaa luopua ehdokkuudesta sen jälkeen kun ehdokasilmoitukset on jätetty keskusvaalilautakunnalle, on luopumisesta tehtävä ilmoitus keskusvaalilautakunnalle, joka niin päätettyään voi poistaa ehdokkaan nimen ehdokasyhdistelmästä.

13 §

Menettely oikaisuasioiden ratkaisun jälkeen

Jos ehdokkaita on hyväksytty otettavaksi ehdokaslistojen yhdistelmään niin monta kuin vaalissa on valittavia, ei vaalia järjestetä, vaan keskusvaalilautakunta menettelee 14 § 1 momentin mukaan.

Jos ehdokkaita on hyväksytty vähemmän kuin vaalissa on valittavia, menetellään 14 § 2 momentin mukaan.

Jos ehdokkaita on hyväksytty useampia kuin vaalissa on valittavia, keskusvaalilautakunnan on laadittava ehdokaslistojen yhdistelmä.

Ehdokaslistojen yhdistelmään otetut ehdokkaat järjestetään siten, että ensin merkitään vaaliliittoihin ja vaalirenkasiin kuuluvat ehdokkaat. Vaalirenkaiden ja vaaliliittojen keskinäinen järjestys määrätään arvalla ja näiden jälkeen otetaan yhdistelmään vaaliliittoihin kuulumattomat ehdokkaat arvan määräämässä järjestyksessä. Tämän jälkeen keskusvaalilautakunta määrää ehdokkaille arvannon mukaiset juoksevat numerot. Numerointi aloitetaan kahdesta.

Yhdistelmästä on käytävä ilmi mitä vaalia varten se on laadittu.

14 §

Vaalituloksen julkistaminen ilman vaalitoimitusta

Jos ehdokaslistojen yhdistelmään on hyväksytty yhtä monta ehdokasta kuin vaalissa on valittavia ja vaalitoimitusta ei sen vuoksi ole järjestetty, keskusvaalilautakunta julistaa nämä ehdokkaat valituiksi.

Jos ehdokaslistojen yhdistelmään on hyväksytty vähemmän ehdokkaita kuin vaalissa on valittavia keskusvaalilautakunta peruuttaa 1 § 2 momentin mukaisen vaalitoimituksen ja toimittaa uuden edustajiston vaalin.

Keskusvaalilautakunnan tulee toimittaa uusi edustajiston vaali viimeistään yhdeksänkymmenen päivän kuluttua alkuperäisen vaalin ajankohdasta. Näin menetellään kunnes uusi edustajisto on valittu. Vaalissa noudatetaan soveltuvin osin tämän vaalijärjestyksen määräyksiä.

15 §

Äänestyslippua koskevat määräykset

Mikäli edustajisto päättää järjestää vaalit uurnavaalina, on keskusvaalilautakunnan vahvistettava vaalissa käytettävän äänestyslipun malli ja äänestyslippuun merkittävien numeroiden malli.

Äänestyslipusta on käytävä ilmi, mihin vaaliin se on tarkoitettu. Lisäksi äänestyslipussa on ympyrä ehdokkaan numeron merkitsemistä varten.

V luku Vaalitoimitus

16 §

Vaalijärjestelmän vaatimukset

Käytettävän vaalijärjestelmän tulee täyttää seuraavat vaatimukset:

- 1) järjestelmän on oltava tietoturvaltaan ja toimintavarmuudeltaan riittävä;
- 2) äänestäjän äänestyslaitteen ja vaalijärjestelmään liittyvän palvelun välillä on käytettävä riittävää tietoturvaa;
- 3) äänestäjän henkilöllisyys on tunnistettava ennen äänestämistä;
- 4) sähköiseen järjestelmään kirjautumisen jälkeen tulee selkeästi olla näkyvissä ehdokasyhdistelmät;
- 5) äänestäjällä on oltava mahdollisuus äänestää tyhjä;
- 6) äänestäjän henkilöllisyys ei saa olla yhdistettävissä mihinkään tiettyyn annettuun ääneen;
- 7) äänestäjä voi käyttää äänioikeuttaan vain kerran;
- 8) vaalijärjestelmä perustuu avoimeen lähdekoodiin;
- 9) keskusvaalilautakunta hyväksyy selosteen järjestelmän pääsyoikeustasoista.

Sähköiselle vaalijärjestelmälle suoritetaan ennen vaaleja tietoturvatarkastus, jonka toimittaa keskusvaalilautakunnan nimeämä riippumaton taho.

17 §

Vaalitoimituksen valmistelu

Vaalin toimittamista varten keskusvaalilautakunnan puheenjohtajan kutsuu koolle keskusvaalilautakunnan ja vaalilautakunnat mikäli keskusvaalilautakunta on asettanut niitä. Ennen vaalitoimituksen alkamista vaalilautakunnan on suoritettava vaalilautakunnan sihteerin vaali.

Vaalilautakunnan kokouksista pidetään pöytäkirjaa keskusvaalilautakunnan vahvistaman mallin mukaisella lomakkeella.

18 §

Vaalitoimituksen aloittaminen

Sähköistä vaalia käytettäessä on ensimmäisenä äänestyspäivänä ennen äänestyksen alkamista todettava sähköinen urna kahden (2) keskusvaalilautakunnan jäsenen tai varajäsenen toimesta tyhjäksi ja tehtävä tästä merkintä pöytäkirjaan.

19 §

Muita vaalitoimitusta koskevia määräyksiä

Vaalilautakunta, vaalitoimitsija tai varavaalitoimitsija eivät saa vaalin aikana antaa sivullisille tietoja siitä, ketkä ovat käyttäneet äänioikeuttaan.

Vaalilautakunnan on pyynnöstä annettava äänioikeutetuille tietoja vaaliin liittyvistä määräyksistä.

20 §

Äänioikeuden käyttäminen

Ilman äänioikeutta, toisen nimissä tai useamman kuin yhden kerran äänen antaminen on kiellettyä vaalista poissulkemisen uhalla. Tällaisissa vaalivilppitilanteissa poissulkemisen ratkaisee keskusvaalilautakunta.

21 §

Oikeus vaaliavustajan käyttämiseen

Äänioikeutettu saa käyttää äänestysmerkinnän tekemisessä apuna valitsemaansa henkilöä.

Avustaja on velvollinen toteuttamaan äänioikeutetun tahdon ja pitämään salassa äänestyksessä saamansa tiedot.

Avustaja ei voi olla ehdokkaana vaalissa.

22 §

Oikeus äänioikeuden käyttämiseen äänestysajan sulkeutuessa

Sähköisessä vaalissa kaikilla niillä äänioikeutetuilla, jotka ovat ennen äänestysajan päättymistä ehtineet kirjautua äänestysjärjestelmään, on viisi minuuttia aikaa käyttää äänioikeutensa.

23 §

Vaalilautakunnan päätöksentekomenettely

Jos vaalilautakunta ei ole yksimielinen, sen on heti alistettava asia keskusvaalilautakunnan ratkaistavaksi.

24 §

Keskusvaalilautakunnan tavoitettavuus vaalitoimituksen aikana

Keskusvaalilautakunnan on koko vaalitoimituksen ajan oltava vaalilautakuntien tavoitettavissa. Keskusvaalilautakunnan on ratkaistava asiat, joista vaalilautakunta ei ole päässyt yksimielisyyteen, annettava niille ohjeita, valvottava vaalin yleistä kulkua sekä valvottava sitä, että vaalilautakunnat noudattavat yhtäläisiä ohjeita.

VI luku

Ääntenlasku ja vaalituloksen määrääminen

25 §

Annettujen äänten laskenta

Vaalin tulos lasketaan koneellisesti.

Vaalitoimituksen päätyttyä keskusvaalilautakunta laskee annetut äänet ja äänioikeuttaan käyttäneiden lukumäärän. Ääntenlaskennasta tehtävään pöytäkirjaan merkitään äänioikeuttaan käyttäneiden määrä, annettujen äänten kokonaismäärä ja kunkin ehdokkaan hyväksi annetut äänet sekä tyhjät äänet

26 §

Keskusvaalilautakunnan kokoontuminen laskennan jälkeen

Äänten laskennan jälkeen keskusvaalilautakunta kokoontuu vaalituloksen määräämistä varten.

Aluksi jokaisen vaaliliiton ehdokkaat järjestetään äänimääriensä suuruuden mukaan. Saman äänimäärän saaneiden keskinäisen järjestyksen ratkaisee arpa.

Tämän jälkeen annetaan vaaliliitossa eniten ääniä saaneelle vertausluvuksi vaaliliiton koko äänimäärä, toiselle puolet siitä, kolmannelle yksi kolmasosa ja niin edelleen.

27 §

Ehdokkaiden järjestäminen lopulliseen järjestykseen

Kaikki ehdokkaat järjestetään lopullisten vertauslukujen suuruuden mukaan. Saman vertausluvun saaneiden keskinäisen järjestyksen ratkaisee arpa. Tämän jälkeen julistetaan valituiksi suurimman vertausluvun saaneista lähtien niin monta kuin vaalissa on valittavia.

28 §

Varajäsenten määrääminen

Vaaleissa valituille edustajiston jäsenille määrätään varsinaiset varajäsenet siten, että kunkin vaaliliiton varsinaisiksi varajäseniksi määrätään kaksi kertaa niin monta lähinnä suurimman vertausluvun saanutta valitsematta jäänyttä ehdokasta kuin vaaliliitosta on valittu edustajiston jäseniä.

Siitä, miten varsinainen varajäsen tai poikkeuksellisesti muu vaalissa ääniä saanut ehdokas kutsutaan edustajiston jäseneksi, määrätään edustajiston työskentelyä koskevassa ohjesäännössä

VII luku

Urnavaali ja sen erityispiirteet

29 §

Urnavaalin järjestäminen

Edustajisto voi päättää urnavaalijärjestämisestä keskusvaalilautakunnan esityksestä (2 §).

Urnavaaliin voi osallistua myös ennakolta. Ennakoäänestys suoritetaan vähintään kahtena keskusvaalilautakunnan määrämänä päivänä.

Mikäli vaalitulaisuudessa on mahdollista äänestää urnavaalissa, on Helsingin ulkopuolella olevilla äänestyspaikoilla vaalitoimituksen kestettävä vähintään kuusi tuntia.

Mikäli keskusvaalilautakunta päättää järjestää urnavaalin, on keskusvaalilautakunnan asetettava äänien tarkistuslaskentaa varten tarkistuslaskentalautakunta. Keskusvaalilautakunta valitsee tarkistuslaskentalautakuntaan viisi (5) jäsentä ja määrää sille puheenjohtajan. Lautakunta valitsee keskuudesta sihteerin. Tarkistuslaskentalautakunnan jäsenet valitaan ylioppilaskunnan äänioikeutettujen jäsenten joukosta. Jäseneksi ei kuitenkaan voida valita ylioppilaskunnan jäsentä, jonka keskusvaalilautakunta on hyväksynyt otettavaksi ehdokaslistojen yhdistelmään.

Tarkistuslaskentalautakunta on päätösvaltainen puheenjohtajan ja vähintään kolmen (3) muun jäsenen läsnä ollessa.

30 §

Vaalitoimituksen järjestelyt

Keskusvaalilautakunnan on toimitettava vaalilautakunnalle riittävästi ehdokaslistojenyhdistelmiä, äänestyskoppeja, vaaliurnia ja luvultaan laskettu määrä äänestyslippuja

31 §

Vaalitoimituksen aloittaminen

Vaalitoimituksen aloittaminen ja äänestyksen alkaminen ja päättyminen urnavaalissa

- 1) vaalitoimituksen alkaessa vähintään kolmen (3) vaalilautakunnan jäsenen on todettava urnavaalissa käytettävät vaaliurnat tyhjiksi;
- 2) Sen jälkeen kunkin vaaliurnan sisempi kansi on huolellisesti sinetöitävä. Tästä on tehtävä merkintä pöytäkirjaan.
- 3) Tämän jälkeen vaalilautakunnan puheenjohtajan tai varapuheenjohtajan on avattava pakkaus, joka sisältää äänestysliput.
- 4) Vaaliurnat on äänestyksen päätyttyä ensimmäisenä äänestyspäivänä suljettava siten, että urnan päällimmäisessä kannessa olevaa sinettiä murtamatta siihen ei voida pudottaa äänestyslippuja. Sinetöinnin suorittaa vähintään kolme vaalilautakunnan jäsentä.
- 5) Äänestyksen alkaessa toisena äänestyspäivänä vähintään kolmen vaalilautakunnan jäsenen on todettava, että päällimmäinen urnan kansi on sinetillä suljettu.
- 6) Vasta kun tästä on tehty merkintä pöytäkirjaan, vaalilautakunta saa murtaa päällimmäisen kannen sinetin. Sisemmän kannen sinettiä ei saa murtaa, eikä urnaa avata.

32 §

Vaalilautakunnan ja vaalitoimitsijoiden läsnäolo vaalitoimituksessa

Vaalilautakunnan puheenjohtajan tai varapuheenjohtajan ja ainakin kahden (2) muun jäsenen on oltava läsnä vaalitoimituksen aikana.

33 §

Äänestyslipun antaminen

Äänioikeutetun, joka haluaa käyttää äänioikeuttaan urnavaalissa, on äänestyslipun saamista varten ilmoitauduttava vaalilautakunnalle.

Vaalilautakunnan on tarkoin pidettävä huolta siitä, ettei äänestyslippua anneta muulle kuin äänioikeutetulle.

34 §

Äänioikeuden käyttäminen

Äänioikeutetun on merkittävä äänestyslipussa olevan ympyrän sisäpuolelle sen ehdokkaan numero, jota hän tahtoo äänestää. Äänestyslippuun ei saa tehdä muita merkintöjä.

Jos äänioikeutettu haluaa käytettäväkseen uuden äänestyslipun, hän saa sen vaalilautakunnalta annettuaan takaisin entisen äänestyslippunsa, joka vaalilautakunnan on merkittävä mitättömäksi ja tuhottava siten, että vaalisalaisuus ei rikkoudu.

35 §

Äänestyslipun paneminen vaaliurna

Merkittyään ehdokkaan numeron äänestyslippuun äänioikeutetun on välittömästi vietävä se taitettuna vaalilautakunnalle leimattavaksi. Lippu on leimattava sille puolelle, jossa ei ole merkintöjä. Äänioikeutetun on tämän jälkeen pantava leimattu äänestyslippu vaaliurna. Vasta tällöin katsotaan äänioikeutetun käyttäneen äänioikeutensa.

36 §

Oikeus äänioikeuden käyttämiseen äänestyspaikan sulkeutuessa

Kaikilla niillä äänioikeutetuilla, jotka ovat ennen äänestysajan päättymistä tulleet saapuville odottamaan äänestysvuoroaan, on oikeus sinä päivänä käyttää äänioikeuttaan ennen kuin uurnavaalitoimitus vaalipäivän päättyessä keskeytetään tai lopetetaan.

37 §

Äänioikeuden käyttämisestä merkinnän tekeminen vaaliluetteloon

Vaalilautakunta tekee merkinnän äänestyslipun antamisesta äänioikeutetulle ja äänioikeuden käyttämisestä vaaliluetteloon.

38 §

Äänestyspaikkaa koskevia määräyksiä

Vaalilautakunnan on valvottava, ettei äänestyspaikalla ole minkäänlaista häirintää, vaalimainontaa eikä muutoinkaan vaikuteta tai yritetä vaikuttaa äänestäjien vaalivapauteen.

Saapuvilla olevien on noudatettava niitä määräyksiä, joita vaalilautakunta antaa järjestyksen ylläpitämiseksi ja vaalitoimituksen häiriöttömän kulun turvaamiseksi.

39 §

Äänestyskoppia koskevia määräyksiä

Ehdokaslistojen yhdistelmiä ja numeromalleja on oltava nähtävillä äänestyspaikalla ja äänestyskopeissa.

Vaalilautakunnan on huolehdittava, että äänioikeutettu voi antaa äänensä vaalisalaisuuden säilyttäen. Äänestyskoppissa on oltava saatavilla äänestysohjeet sekä tarpeellisia apuneuvoja.

40 §

Ääntenlaskennan toimittaminen

Kun vaalitoimitus on päättynyt, kukin vaalilautakunta toimittaa äänestyspaikan ääntenlaskennan. Keskusvaalilautakunta laskee kuitenkin ennakkoäänät. Keskusvaalilautakunta voi aloittaa ennakkoäänien laskemisen kaksi tuntia ennen vaalitoimituksen päättymistä.

Ääntenlaskenta suoritetaan seuraavassa järjestyksessä:

- 1) ääntenlaskun alkaessa urnat tyhjennetään ja lasketaan urnassa olleiden äänestyslippujen lukumäärä;
- 2) tarkistetaan vaaliluettelon mukaan äänioikeuttaan käyttäneiden lukumäärä;
- 3) äänestyslippujen ja äänioikeuttaan käyttäneiden lukumäärät merkitään pöytäkirjaan.
- 4) Avataan äänestysliput, tarkastetaan ne ja erotetaan tyhjät sekä 41 §:n mukaan mitättömät äänestysliput omiksi ryhmikseen;
- 5) järjestetään jäljellä olevat liput siten, että kunkin ehdokkaan hyväksi annetut liput pannaan omaksi ryhmäkseen;
- 6) lasketaan lippujen lukumäärät ryhmittäin.

Vaalilautakunnan pöytäkirjaan merkitään kunkin ehdokkaan sama äänimäärä sekä 41 §:n mukaan mitättömiksi todettujen äänestyslippujen määrä. Kaikki äänestysliput, vaalilautakunnan puheenjohtajan ja jäsenten allekirjoittama pöytäkirja sekä tarkistusluettelo on sen jälkeen lukittuun urnaan suljettuina viipymättä toimitettava keskusvaalilautakunnalle.

41 §

Äänestyslipun mitätöiminen

Äänestyslippu on mitätön, jos:

- 1) se ei ole 15 §:n mukainen;
- 2) se ei ole vaalilautakunnalta saatu;
- 3) se ei ole asianmukaisesti leimattu;
- 4) ehdokkaan numero on merkitty niin, ettei äänestäjän tahto täysin selvästi ilmene;
- 5) lippuun on tehty asiattomia merkintöjä;
- 6) Äänestyslippu on myös mitätön, jos vaalilautakunta on mitätöinyt sen vaalitoimituksen aikana 33 § 2 momentin mukaisesti.

42 §

Keskusvaalilautakunnan kokoontuminen

Keskusvaalilautakunta kokoontuu viimeisenä äänestyspäivänä vaalitoimituksen päätyttyä ennakkoäänien laskemista ja vaalilautakuntien ääntenlaskennan valvomista varten.

Ennakkoäänien laskun alussa keskusvaalilautakunnan on todettava, että ennakkoäänestysasiakirjojen ja vaaliluetteloon tehtyjen merkintöjen sekä vaaliurnissa olleiden äänestyslippujen lukumäärä on sama. Tämä on merkittävä pöytäkirjaan. Muutoin ääntenlaskussa noudatetaan tämän luvun määräyksiä.

Keskusvaalilautakunta tarkistaa vaalilautakuntien pöytäkirjat ja tarkistaa niihin otetut laskelmat.

43 §

Ehdokkaiden järjestäminen vertausluvun mukaiseen järjestykseen vaalirenkaan sisällä
Jos on muodostettu 9 §:ssä mainittu vaalirengas, järjestetään sen ehdokkaat heidän 27 §:n mukaan saamien vertauslukujen suuruuden mukaan. Saman vertausluvun saaneiden keskinäisen järjestyksen ratkaisee arpa.

Tämän jälkeen muutetaan vaalirenkaan ensimmäiselle ehdokkaalle lopulliseksi vertausluvuksi vaalirenkaan koko äänimäärä, toiselle puolet siitä, kolmannelle yksi kolmasosa ja niin edelleen.

44 §

Oikeus ennakkoäänestämiseen ja ennakkoäänestyksen järjestämisvelvoite
Äänioikeutettu, joka on todennäköisesti estynyt käyttämästä äänioikeuttaan varsinaisina vaalipäivinä, saa äänestää ennakolta.

Ennakkoäänestyspaikoista ja ajoista päättää keskusvaalilautakunta 10 § 2 momentin 3. kohdan mukaisesti. Ennakkoäänestys voidaan järjestää myös pelkästään sähköisesti.

Ennakkoäänestyksen järjestämisestä huolehtivat keskusvaalilautakunnan antamien ohjeiden mukaisesti keskusvaalilautakunnan sihteeri ja ennakkoäänestyspaikkojen vaalilautakunnat mikäli keskusvaalilautakunta on niitä asettanut.

45 §

Merkinnän tekeminen äänioikeuden käyttämisestä ennakkoäänestyksessä
Äänioikeutetun käytettyä äänioikeutensa ennakkoäänestyksessä tekee vaalilautakunta äänioikeuden käyttämisestä merkinnän vaaliluetteloon tai erilliseen ennakkoäänestyspaikan tarkistusluetteloon, mikäli käytössä on vain yksi ennakkoäänestyspaikka.

46 §

Ennakkoäänestyksessä muutoin noudatettava menettely
Ennakkoäänestys voidaan järjestää myös pelkästään sähköisesti. Ennakkoäänestyksessä noudatetaan soveltuvin osin tämän vaalijärjestyksen määräyksiä

47 §

Ennakkoäänien säilyttäminen ennakkoäänestyksen päättymisen ja ääntenlaskennan välillä
Urnavaalissa toteutettavassa ennakkoäänestyksessä keskusvaalilautakunnan on ennakkoäänestyksen päätyttyä huolehdittava siitä, että huolellisesti sinetöidyt ennakouurnat säilytetään lukitussa paikassa ja avataan vasta varsinaisen ääntenlaskun yhteydessä.

48 §

Tarkistuslaskentalautakunnan kokoontuminen

Tarkistuslaskentalautakunta kokoontuu viimeisen äänestyspäivän jälkeisenä päivänä ääntenlaskun tarkistamista varten.

Tarkistuslaskennan alussa lautakunnan on todettava, että vaaliluetteloon tehtyjen merkintöjen sekä äänestysuurnissa olleiden äänestyslippujen lukumäärä on sama. Tämä on merkittävä pöytäkirjaan.

Tarkistuslaskentalautakunta laskee äänestysliput äänestysalueittain ja toteaa 41§:n mukaan mitättömät äänestysliput.

Jos tarkistuslaskentalautakunta ei ole yksimielinen, sen on alistettava asia keskusvaalilautakunnan päätettäväksi.

49 §

Keskusvaalilautakunnan kokoontuminen tarkistuslaskennan jälkeen

Tarkistuslaskentalautakunnan saatua työnsä päätökseen keskusvaalilautakunta kokoontuu vaalituloksen määräämistä varten.

Tämän jälkeen vaalitulokset määräytyvät pykälien 26, 27 ja 28 mukaisesti.

50 §

Muut urnavaalia koskevat määräykset

Muutoin urnavaalissa noudatetaan soveltuvilta osin tämän vaalijärjestyksen määräyksiä.

VIII luku Erinäisiä määräyksiä

51 §

Vaalituloksen tiedottaminen

Vaalin tulos tiedotetaan ylioppilaskunnan virallisella ilmoitustaululla. Keskusvaalilautakunta voi päättää julkaista kuulutuksen lisäksi myös muissa tiedotusvälineissä. Tulos on ilmoitettava myös yliopiston rehtorille.

52 §

Valitusoikeus vaalilautakunnan ja keskusvaalilautakunnan päätöksistä

Ylioppilaskunnan jäsen saa valittaa vaalilautakunnan toimenpiteestä tai päätöksestä ennen vaalitoimituksen päättymistä keskusvaalilautakunnalle, jonka on viipymättä ratkaistava valitus. Keskusvaalilautakunnan päätöksestä, joka koskee valitusta vaalilautakunnan päätöksestä tai vaalilautakunnan sille alistamasta asiasta, ei voi valittaa.

Keskusvaalilautakunnan muusta kuin 1 momentissa tarkoitetusta päätöksestä voi valittaa, kuten ylioppilaskunnan säännöissä määrätään.

53 §

Vaalikelpoisuuden menettäminen ja vaalista poissulkeminen

Jos ehdokas syyllistyy tämän vaalijärjestyksen määräysten vastaiseen vilppiin, keskusvaalilautakunnan tulee todeta ehdokkaan menettäneen vaalikelpoisuutensa.

Jos vaaliliiton edustaja tai varahenkilönsä syyllistyy tämän vaalijärjestyksen määräysten vastaiseen vilppiin, keskusvaalilautakunnan tulee erottaa edustaja tai varahenkilö virastaan.

Keskusvaalilautakunnan, vaalilautakuntien ja tarkistuslaskentalautakunnan jäsenet ja varajäsenet vastaavat toimistaan kuten ylioppilaskunnan työntekijä.

54 §

Pöytäkirjan pitäminen keskusvaalilautakunnan kokouksista ja asiakirjojen säilyttäminen

Keskusvaalilautakunnan päätöksistä pidetään päätöspöytäkirjaa. Keskusvaalilautakunta valitsee keskuudestaan kaksi pöytäkirjantarkastajaa. Pöytäkirjan allekirjoittavat puheenjohtaja, sihteeri ja pöytäkirjantarkastajat.

Vaaliasiakirjat ja mahdollisen uurnavaalin äänestysliput on säilytettävä lukitussa paikassa kunnes valituksen tekemiseen tarkoitettu määräaika on kulunut umpeen tai valitus on ratkaistu. Sen jälkeen asiakirjat liitetään ylioppilaskunnan arkistoon. Vaalissa käytetyt äänestysliput on säilytettävä seuraavaan edustajistovaaliin asti.

55 §

Vaalijärjestyksen muuttaminen

Edustajisto päättää tämän vaalijärjestyksen muuttamisesta yksinkertaisella ääntenemmistöllä annetuista äänistä.

Tämä vaalijärjestys tulee voimaan välittömästi yliopiston rehtorin vahvistettua vaalijärjestyksen.

Tämän vaalijärjestyksen olen tänään vahvistanut

Helsingissä, Helsingin yliopiston rehtorin kansliassa

kesäkuun 7. päivänä 2016

Jukka Kola

Jukka Kola

Helsingin yliopiston rehtori